جفرالامام

مصنف و مولف

ڈاکٹر شاد گیلانی

ہومیو فزیشن و ماہر علوم فلکیات

ناشرین

ملک سراج الدین اینڈ سنز پبلشرز

48/C لوئر مال، لاہور

انتساب

اَپنے فَنْ کے نَام پر

شاد گیلانی

طابع : ایاز احمد ملک
مطبع : سراج محمدی پریس، ۳۷ سرکلر روڈ، لاہور۔ ۷
ناشر : ملک سراج الدین اینڈ سنز
(سراج کمپنی) کشمیری بازار، لاہور۔ ۸

بسم اللہ الرحمٰن الرحیم

جفر الجامع سے سوال حل کرنے کے لئے چار حروف کی ضرورت ہوتی ہے۔ جن کے حاصل کرنے کا طریقہ یہ ہے۔ کہ اولاً ____

★ ماہ قمری ہجری کی تاریخ کو معلوم کریں۔ جو تاریخ ہو۔ اُس تاریخ کے مطابق ابجد قمری سے حرف لے لیں۔

★ مثلاً چاند کی آٹھ تاریخ کو سوال حل کیا جائے تو ابجد قمری میں آٹھواں حرف ح ہے۔ یہ حرف آپ کے چار حروف میں سے اوّل حرف ہوگا۔

★ اگر چاند کی ۲۹ تاریخ کو سوال حل کر رہے ہیں۔ تو آپ ابجد قمری کا پہلا حرف الف لے لیں۔

★ اگر ۳۰ تاریخ کو سوال حل کر رہے ہیں۔ تو ابجد قمری کا دوسرا حرف ب لے لیں۔

ابجد قمری مع درجات

درجات	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴
حروف	ا	ب	ج	د	ھ	و	ز	ح	ط	ی	ک	ل	م	ن
درجات	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸
حروف	س	ع	ف	ص	ق	ر	ش	ت	ث	خ	ذ	ض	ظ	غ

دوسرا حرف منزل قمری سے حاصل کریں۔ چاند منازل میں گردش کرتا رہتا ہے جس منزل میں چاند ہو۔ اُس سے متعلقہ حرف لکھ لیں۔ نقشہ درج ذیل ہے:-

نمبر شمار	قاعدہ اوّل قمری	قاعدہ دوم شمسی	
	حروف ابجد	حروف ابجد	نام منزل
۱	ا	ا	شرطین
۲	ب	ب	بطین
۳	ج	ت	ثریا
۴	د	ث	دبران
۵	ھ	ج	ہقعہ
۶	و	ح	ہنعہ
۷	ز	خ	ذراع
۸	ح	د	نثرہ
۹	ط	ذ	طرفہ
۱۰	ی	ر	جبہہ
۱۱	ک	ز	زبرہ
۱۲	ل	س	سرفہ
۱۳	م	ش	عوا
۱۴	ن	ص	سماک
۱۵	س	ض	غفرہ
۱۶	ع	ط	زبانا
۱۷	ف	ظ	اکلیل
۱۸	ص	ع	قلب
۱۹	ق	غ	شولہ
۲۰	ر	ف	نعائم
۲۱	ش	ق	بلدہ
۲۲	ت	ک	ذابح
۲۳	ث	ل	بلع
۲۴	خ	م	سعود
۲۵	ذ	ن	اخبیہ
۲۶	ض	و	مقدم
۲۷	ظ	ھ	موخر
۲۸	غ	ی	رشا

آپ جس دن سوال حل کر رہے ہیں۔ جنتری اٹھا کر دیکھیں۔ جنتری کے ایک خانہ میں ہر روز کی منزل کا نام درج ہوگا۔ جو منزل سوال حل کرنے کے روز ہو اُس کا متعلقہ حرف ابجد قمری سے لکھ لیں۔ یہ دوسرا حرف ہے۔ اور تیسرا حرف حاصل کرنے کے لئے طالع وقت دیکھنا پڑتا ہے۔

یعنی کون سا برج طلوع ہو رہا ہے۔

بہ سمت مشرق جہاں سے سورج نکلتا ہے اس مقام کو افق کہتے ہیں۔ جو برج گردش سماوی کے تحت مقام افق میں آئیگا وہ بُرج طالع کہلائے گا۔ اور اپنے خاص قیامی وقت تک (جسے ذیل کی جدول میں بتایا گیا ہے) وہاں رہ کر بطرف جنوب بڑھ جائے گا۔ اس طرح گردش سماوی کے ماتحت جو مشرق سے جنوب وغرب کو ہوتی رہتی ہے۔ یکے بعد دیگرے بروج مقام افق پر آتے رہتے ہیں۔ اور جو برج افق پر ہوگا۔ اس کو طالع وقت کہتے ہیں۔

نقشہ زمام قیام بروج بمقام اُفق :-

نام بُرج	حمل	ثور	جوزا	سرطان	اسد	سنبلہ	میزان	عقرب	قوس	جدی	دلو	حوت
مدت قیام گھڑی	۳	۴	۵	۵	۵	۵	۵	۵	۵	۵	۴	۳
پل	۳۴	۷	۱	۴۵	۵۱	۴۳	۴۳	۵۱	۴۵	۱	۷	۳۴
مدت طلوع	درجہ تک	درجہ تک	درجہ تک	درجہ تک	درجہ تک	درجہ تک	درجہ تک	درجہ تک	درجہ تک	درجہ تک	درجہ تک	درجہ تک
گھڑی	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
پل	۷	۸	۱۰	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱	۱۰	۸	۷
بپل	۸	۱۴	۲	۳۰	۴۲	۲۴	۲۴	۴۲	۳۰	۲	۱۴	۸

طالع بُرج معلوم کرنے کے لئے یہ قاعدہ ہے کہ پہلے استخراج شمس کریں یعنی یہ دریافت کریں کہ شمس کون سے برج میں ہے اور آفتاب کس وقت طلوع ہوتا ہے۔ پس جس برج میں آفتاب ہوگا طلوع شمس کے وقت مقام افق میں وہی برج ہوگا۔ اب جتنا وقت طالع بروج کا معلوم ہو ان گھنٹوں کو طلوع آفتاب سے شمار کر کے ان کی گھڑیاں بنالیں اور ان میں سے اس برج کی مدت قیام کو نفی کریں کہ جس میں شمس ہے۔

باقی کو علی الترتیب گھٹایا جائے پس جس برج کی مدت قیام نہ گھٹ سکے طالع بُرج وہی ہوگا۔

مثلاً ایک دن ہمیں طالع معلوم کرنا مقصود تھا۔ اُس دن برج عقرب میں شمس تھا۔ طلوع آفتاب کو معلوم کیا تو ۶ بجکر ۳۰ منٹ کا وقت نکلا۔ اور وقت مطلوب ہمارا ۴ بجے شام ہے۔

لہٰذا $6\frac{1}{2}$ بجے صبح سے ۴ بجے شام تک ۹ گھنٹے ۳۰ منٹ ہوئے۔ ان کی گھڑیاں بنالیں۔

$2\frac{1}{2}$ گھڑیاں	=	ایک گھنٹہ
۶۰ پل	=	ایک گھڑی
۶۰ بپل	=	ایک پل
$2\frac{1}{2}$ بپل	=	ایک سیکنڈ
$2\frac{1}{2}$ پل	=	ایک منٹ

حساب بالا کی رو سے ۹ گھنٹہ ۳۰ منٹ کی گھڑیاں حسب ذیل ہیں:-

پل

۹ × ۲½ = ۳۰ ـ ۲۲ گھڑی

۳۰ منٹ × ۲½ پل = ۱۵ ـ ۱ گھڑی

پل ۴۵ ـ ۲۳ گھڑی

چونکہ بر وقت طلوع افق پر برج عقرب ہوگا۔ اس لئے اس مجموعہ میں سے مدّت قیام برج عقرب کو منہا کرکے برج عقرب کے مابعد طلوع ہونے والے برجوں کی مدّت قیام گھٹانے جائیں۔

مثلاً مدّت مطلوب ۴۵ پل ـ ۲۳ گھڑی تھی۔

اس میں سے ۱۵ پل ـ ۵ گھڑی مدّت قیام برج عقرب

۴۵ پل ـ ۵ " " " " قوس

۱ پل ـ ۵ " " " " جدی

۷ پل ـ ۴ " " " " دلو

۴۴ پل ـ ۲۰ گھڑی

برج حوت ۱ پل ـ ۳ گھڑی رہ گئے جو تفریق نہیں ہو سکتے۔

لہٰذا معلوم ہوا کہ اس وقت طالع برج حوت ہے۔

کُل وقت ۲۳ گھڑی ۴۵ پل تھا۔

برج دلو تک ۲۰ " ۴۴ " وقت صرف

باقی ۳ گھڑی ـ ایک پل وقت رہا

تین گھڑی ایک پل میں کتنے درجے طے ہو چکے ہیں۔

چونکہ ایک درجہ ۸ بپل ۷ پل ۱۵ دقیقہ ۳۰ ثانیہ میں طے ہُوا ہے
اِس لئے ۴ درجے ۲۴ دقیقے ۳۰ ثانیے اور طے کرنا ابھی باقی ہیں۔
(ہر برج کے کل درجے ۳۰ ہوتے ہیں)
بُرج حوت کے ۲۵ ویں درجے میں سورج ہے۔
اور تیسری دہائی میں سورج برج حوت میں ہے۔

اِستخراجِ شمس

برج طالع معلوم کرنے کے لئے شمس کا برج طالع معلوم کرنا پڑتا ہے۔
اس مقصد کے لئے آپ جنتری اُٹھا۔ اس میں سمت شاکھا کا خانہ ملاحظہ کریں۔ اس خانہ میں آپ بآسانی معلوم کرسکیں گے کہ آج آفتاب کس درجے پر اور کس برج میں طلوع ہو رہا ہے!

برج طالع سے حروف لینے کا قاعدہ

نام بُرج	حروف البروج بقاعدۂ اوّل			حروف البروج بقاعدۂ دوم		
	۱	۲	۳	۱	۲	۳
حمل	ا	ع	ھ	ا	م	ذ
ثور	ج	م	ز	ب	ن	ض
جوزا	ق	ی	ص	ج	س	ظ
سرطان	س	ل	ر	د	ع	غ
اسد	ھ	ط	ح	ھ	ف	ا
سنبلہ	ز	ب	خ	و	ص	ب
میزان	ض	غ	ط	ز	ق	ج
عقرب	ر	ت	ن	ح	ر	د
قوس	ح	ف	ش	ط	ش	ح
جدی	خ	ث	ذ	ی	ت	و
دلو	ظ	ک	ض	ک	ث	ز
حوت	ن	و	د	ل	خ	ح

اگر آپ کا مطلوبہ "برج طالع" دس درجوں کے اندر اندر ہے۔ تو پہلے حرف کا انتخاب کریں۔ دُوسری دہائی میں ہو تو دوسرے حرف کا انتخاب کریں۔ تیسری دہائی میں ہو تو آخری حرف لے لیں۔ مثلاً آپ کا برج طالع ثور ہے اور پندرہ

درجے پر ہے ۔ تو آپ مؔ یا ںؔ کا حرف لیں گے ۔

اس قاعدہ کے حل کرنے کے ۲ دو طریق ہیں ۔

اگر قاعدہٗ اوّل سے حل کر رہے ہیں تو حروف البروج بقاعدۂ اوّل لیں،
اور اگر طریقۂ دوم سے حل کر رہے ہیں ۔ تو حروف البروج بقاعدۂ دوم لیں۔
اسی طرح اگر حروف منزل لے رہے ہیں۔ تو قاعدۂ اوّل کی رُو سے الگ لیں اور
قاعدۂ دوم کی رُو سے الگ لیں ۔

حروف اسمٗ

سوال حل کرنے کے لئے چار حروف کی ضرورت ہوتی ہے ۔ تین حروف کے
لینے کا بیان ہو چکا ہے ۔ چوتھا حرف اسم لینے کا قاعدہ پیش خدمت ہے ۔

حرف اسم بقاعدۂ اوّل :

سوال کرنے والے شخص کا نام دریافت کریں ۔ اگر یہ نام ۳ حروف پر مشتمل ہے
اور سوال ماہ قمری کے اوّل دہاکے میں (دس چاند کے اندر اندر) حل کر رہے ہیں۔
تو نام کا پہلا حرف لے لیں ۔

اگر قمری ماہ کے دوسرے دہاکے میں سوال حل کر رہے ہیں تو دوسرا حرف لیں۔
اگر قمری ماہ کے تیسرے دہاکے میں سوال حل کر رہے ہیں تو تیسرا حرف لیں۔
اگر نام میں چار حرف ہوں ۔ تو چوتھا حرف پہلے عشرہ میں ۔
دُوسرا حرف دوسرے عشرہ کے لئے اور تیسرا حرف تیسرے عشرہ کیلئے لیں ۔
اگر نام میں ۵ حرف ہوں تو ۔ تو پہلے عشرہ کے لئے چوتھا حرف ، دُوسرے

عشرہ کے لئے پانچواں حرف اور تیسرے عشرہ کے لئے پہلا حرف۔

اگر نام میں چھ حروف ہوں۔ تو پہلے عشرہ کے لئے پہلا حرف۔ دوسرے عشرہ کے لئے تیسرا حرف ۔ تیسرے عشرہ کے لئے پانچواں حرف۔

ہمارے علاقہ میں نام بہت لمبے ہوتے ہیں۔ جیسے محمدؐ ریاض الدین' محمدؐ کا لفظ بطور تبرّک ہے۔ اصل نام" ریاض" متصوّر ہوگا۔ یا مثلاً" نام ہے۔ غلام عباس تو اصل نام" عبّاسؓ " متصوّر ہوگا۔

حرفِ اسم بقاعدۂ دوم :

یہ طریق آسان ہے۔ آپ جس سوال کو حل کر رہے ہیں اُسے الگ الگ حروف میں لکھیں۔ اور اس تمام عبارت کے اعداد بحساب ابجد قمری حاصل کریں۔ اور ان تمام اعداد کو جمع کر دیں۔ اس مجموعہ کو مدخل کبیر کہتے ہیں اس مدخل کبیر کو ۲۸ پر تقسیم کریں۔ جو عدد بچے اس کے مرتبہ کے مطابق ابجد قمری میں سے حرف لے لیں۔ یہ حرفِ اسم بقاعدۂ دوم ہے۔

اَبجدِ قمری مع اعداد

مرتبہ	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴
حرف	ا	ب	ج	د	ہ	و	ز	ح	ط	ی	ک	ل	م	ن
اعداد	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۲۰	۳۰	۴۰	۵۰
مرتبہ	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸
حرف	س	ع	ف	ص	ق	ر	ش	ت	ث	خ	ذ	ض	ظ	غ
اعداد	۶۰	۷۰	۸۰	۹۰	۱۰۰	۲۰۰	۳۰۰	۴۰۰	۵۰۰	۶۰۰	۷۰۰	۸۰۰	۹۰۰	۱۰۰۰

مثلاً سوال ہے

☼ آج شاد گیلانی کہاں ہے ؟

★ حروف : ا ج ش ا د ک ی ل

★ اعداد : ۱ ۳ ۳۰۰ ۱ ۴ ۲۰ ۱۰ ۳۰

ا ن ی ک ھ ا ن ھ ی

۱ ۵۰ ۱۰ ۲۰ ۵ ۱ ۵۰ ۵ ۱۰

مجموعۂ اعداد :۔ ۵۲۱ ÷ ۲۸ باقی ۹

ابجد قمری میں نانویں مرتبہ پر ط کا حرف ہے ۔ یہ حرف اسم ہے ۔ یہ چار حروف آپ کے پاس ہیں ۔ ان چار حروف سے ہی جواب پیدا ہوتا ہے ۔ اور ان کو اصطلاح جفر میں "اہمات" کہتے ہیں ۔

ان چار حروف کو آپ نے ۲ قواعد سے حاصل کرنے کا طریق سمجھ لیا ہے ۔ مگر میرے نزدیک قاعدۂ دوم نہایت ہی جامع ہے ۔ اور میں قاعدۂ دوم کا عامل ہوں ۔

بہرحال ان ہر دو طریق سے حاصل شدہ اہمات سے جفر الجامع تیار کرنے کا قاعدہ بھی سمجھ لیں ۔ پھر آپ کی مرضی جس کو اپنائیں ۔ اور جس کو ترک کر دیں ۔

ھم نے انتہائی کوشش سے ہر امر کو سمجھایا ہے ۔ خدا کرے کہ آپ بھی سمجھ جائیں ' مگر

☼ پھر توجہ سے سنئے آپ کے پاس چار حروف ہیں ۔

پہلا حرف ___ ایام دوسرا حرف ___ منزل

تیسرا حرف ___ طالع چوتھا حرف ___ اسم

اور فرض کریں کہ آپ کے پاس یہ چار حروف یہ ہیں :۔

یا حرف منزل ج خانہ اوّل میں کتنی قیمت رکھتا ہے۔
اور حرف منزل د خانہ دوم میں کتنی قیمت رکھتا ہے۔
اور علیٰ ہذا القیاس حرف منزل س خانہ ۱۳ میں کتنی قیمت رکھتا ہے۔
اور خانہ ۱۴ میں حرف منزل ع کتنی قیمت رکھتا ہے۔

یا

★ حرف طالع د خانہ اوّل میں کتنی قیمت رکھتا ہے۔
★ حرف طالع ھ خانہ دوم میں کتنی قیمت رکھتا ہے۔
★ حرف طالع ق خانہ ۱۴ میں کتنی قیمت رکھتا ہے۔

یا

★ حرف اسم ن خانہ اوّل میں کتنی قیمت رکھتا ہے۔
★ حرف اسم س خانہ دوم میں کتنی قیمت رکھتا ہے۔
★ اور حرف اسم ظ خانہ دوم ۱۴ میں کتنی قیمت رکھتا ہے۔

اس قاعدہ کو اگر پوری وضاحت سے لکھوں تو آپ کا سر چکرا جائے گا۔ اس لئے نہایت ہی ادق منزل کو حل کر کے آپ کے سامنے پیش کر رہا ہوں میری اس عظیم قربانی کی قدر آپ کریں یا نہ کریں۔ بہرحال میں نے ۲ سال کی محنت کے بعد ایام۔ منازل۔ طالع اور اسم کے جو نقشے تیار کئے ہیں۔ وہ آپ کے سامنے پیش ہیں۔

★ ان نقشوں میں اوپر حرف لکھا ہے۔
★ اور داہنی طرف اس کا خانہ لکھا ہے۔

★ اس حرف کے نیچے اور اس خانہ کے سامنے حرف کی قیمت لکھی ہے۔

- ایّام
- مَنازل
- ضالع
- اور اِسم

ہر چہار نقشے الگ الگ مرتّب کئے ہیں۔

ملاحظہ فرمائیں :———

نقشه تعدیل ایّام از الف تا ن

	الف	ب	ج	د	ه	و	ز	ح	ط	ی	ک	ل	م	ن
۱	۱۱۱۱	۶۷	۴۰	۱۱۲۵	۳۳۷	۲۲۲	۳۲۵	۳۹۲	۹۹	۹۲۵	۱۸۶	۲۸۳	۲۶۱	۱۵۶۹
۲	۹۹۹	۹۲	۳۱	۱۱۱۲	۱۲۴۱	۳۵۱	۱۱۱۱	۲۵۱	۴۴۴	۹۸۸	۲۸۹	۳۰۴	۸۱۵	۱۴۲۱
۳	۱۲۲۲	۷۲	۸۱۵	۳۱۷	۱۱۱۱	۱۹۹	۵۲۵	۴۹۷	۱۶۷	۹۲۴	۲۶۹	۳۳۲	۴۷۳	۱۴۲۷
۴	۸۸۸	۸۷	۱۲۷	۸۹۹	۸۱۴	۱۸۸	۹۳۴	۸۱۴	۳۳۳	۱۰۰۹	۳۱۷	۳۳۹	۲۵۷	۱۴۹۱
۵	۱۲۳۳	۱۵۱	۲۱۳	۷۷۷	۸۵۶	۷۷	۴۴۰	۹۹۹	۱۳۵۱	۱۰۶۱	۳۲۱	۳۶۸	۸۸۹	۱۶۲۷
۶	۷۷۷	۲۰۹	۶۲۵	۶۹۵	۵۳۳	۱۳۲۰	۸۱۵	۱۳۴۷	۲۲۲	۲۰۲۴	۶۷۵	۴۳۷	۶۳۴	۲۷۵۹
۷	۱۱۲۵	۲۴۵	۱۲۱۷	۶۱۲	۴۵۵	۱۶۸	۴۱۵	۱۶۲۱	۲۱۵	۱۱۹۵	۱۹۳۷	۵۱۴	۵۷۶	۱۱۹۶
۸	۶۶۶	۳۳۷	۱۴۷۳	۵۱۱	۴۱۲	۱۱۱	۷۱۱	۲۰۸۹	۱۱۱	۱۲۷۸	۱۴۷۲	۱۷۴۸	۴۶۴	۲۴۲۳
۹	۹۱۹	۶۱۵	۱۸۸۴	۴۳۹	۳۲۴	۵۵	۳۲۴	۲۳۲	۴۳۱	۱۵۵۷	۱۸۲۸	۸۹۶	۲۶۷۶	۲۰۸۹
۱۰	۵۵۵	۱۰۶۳	۱۱۹	۳۴۱	۲۵۸	۱۱	۶۱۰	۲۸۴	۲۱۹	۱۱۶۸	۱۱۱۴	۱۲۶۰	۲۲۹	۳۳۳۳
۱۱	۸۲۰	۱۲۳۷	۲۳۵	۲۶۹	۲۱۷	۱۴۴	۲۱۱	۲۱۹	۲۲۲	۲۲۴۹	۲۸۹	۱۶۳۱	۲۴۸	۱۴۲۸
۱۲	۴۴۴	۱۶۷۳	۱۹۴	۱۹۹	۱۳۳	۱۱	۵۰۵	۲۸۶	۲۱۸	۲۶۳۹	۱۶۷	۲۰۷۵	۴۵۷	۱۳۸۸
۱۳	۷۱۱	۱۱۰۴	۱۱۴۰	۱۱۱	۱۲۵	۳۳	۱۲۰	۲۸۰	۳۷۳	۴۰۴۰	۱۵۲	۱۳۲۸	۵۴۶	۱۳۳۹
۱۴	۲۳۳	۱۵۲	۳۵	۳۷	۳۵	۹	۳۰۴	۲۷۱	۱۶	۱۰۱۶	۱۱۲	۳۲۴	۲۱۴	۱۴۲۰

نقشہ تعدیل ایام از حرف س تا غ

	س	ع	ف	ص	ق	ر	ش	ت	ث	خ	ذ	ض	ظ	غ
۱	۱۳۹۸	۱۱۴۴	۲۲۲	۳۶۸	۱۷۳	۵۳۵	۳۵	۱۳	۱۲	۳۲۲۴	۱۳۰۲	۵۷۸	۱۹۳۳	۴۶۶
۲	۱۵۰۵	۱۶۹	۲۱۵	۴۰۰۸	۳۱۴	۲۹۱	۲۱۰	۴۴۴	۳۳۰	۳۲۴۷	۱۳۳۳	۴۴۴	۱۸۴۴	۷۷۷
۳	۱۵۶۶	۴۴۲	۲۲۲۹	۴۲۹	۳۶۱	۵۱۷	۱۱۱۲	۱۱۲۹	۲۱۷	۳۴۵۷	۱۵۰۵	۳۴۹	۱۸۲۵	۴۱۱
۴	۲۶۱۹	۸۹۵	۱۲۲	۷۵۹	۳۱۳	۶۵۳	۱۲۳	۱۲۹	۱۹۵	۳۵۳۵	۱۹۷۱	۴۱۷	۱۸۹۷	۱۵۹
۵	۱۶۳۳	۱۱۴۵	۲۱۲۲	۱۱۶۷	۳۰۹	۶۸۹	۲۹۷	۲۱۷	۹۸۵	۲۹۶۹	۳۰۰۳	۴۲۹	۱۹۹۵	۵۵۱
۶	۱۷۰۱	۱۱۷	۲۲۱	۱۵۵۱	۳۷۷	۹۹۷	۱۱۳	۱۱۶	۱۹۳	۴۴۰۵	۳۴۹۹	۱۱۳	۲۳۴۸	۱۳
۷	۱۹۵۷	۱۲۴۵	۱۱۶	۱۷۸۲	۴۳۳	۱۰۴۳	۲۱۲۴	۲۱۲۲	۱۲۱۹	۴۷۱۹	۲۹۱۱	۸۵۳	۲۷۵۸	۵۹۷
۸	۲۴۱۳	۱۳۵۰	۴۱۴	۱۱۴۳	۱۰۲۷	۱۳۶۹	۱۰۰	۵۱۵	۳۰۰	۵۱۹۱	۲۲۶۶	۵۱۲	۲۱۶۵	۴۰۹
۹	۲۲۲۱	۱۷۰	۱۱۱۵	۲۵۴	۱۳۵۵	۱۷۵۷	۱۳۲۹	۴۵۳	۲۳۲۳	۳۳۱۰	۱۳۲۲	۱۵۵۵	۲۵۳۲	۴۴۴۴
۱۰	۲۳۱۰	۱۳۱۱	۵۱۰	۲۳۲	۱۷۰۳	۲۱۳۷	۶۱۰	۱۱۵	۷۱۰	۳۱۷۶	۱۵۳۴	۷۵	۲۸۵۵	۱۲۲
۱۱	۳۱۰۴	۲۰۲۰	۲۲۹	۲۴۲	۲۰۲۷	۱۵۰۵	۱۰۱۵	۸۲۹	۱۰۲۵	۳۱۷۲	۱۴۲۸	۷۲۱	۱۹۱۴	۴۱۹
۱۲	۱۵۰۷	۳۱۶۸	۱۲۲۲	۲۶۶	۲۰۸	۵۲۸	۲۱۱	۱۵	۴۱۱	۳۱۶۴	۱۴۰۲	۷۴۰	۱۹۲۰	۸۲
۱۳	۱۴۹۴	۵۶۹	۱۱۱۴	۲۶۳	۲۲۴	۵۵۱	۱۰۱۰	۲۰۹	۱۰۱۵	۳۲۲۸	۱۵۰۲	۱۲۲	۱۷۳۰	۱۰۲۱
۱۴	۱۴۴۷	۲۷۲	۷۱۳	۱۷۰۶	۲۶۴	۳۳۳	۹۱۳	۱۳۲	۱۱۲۳	۳۳۴۵	۱۵۴۵	۱۱۱۱	۱۸۹۸	۱۱۱۱

نقشه تعدیل منازل از حرف الف تا ن

	الف	ب	ج	د	ه	و	ز	ح	ط	ی	ک	ل	م	ن
۱	۲۳۵	۱۱۱۵	۱۲۳	۲۲۱	۱۹۱۴	۴۷۱	۴۹۵	۴	۱۱۱	۱۸۰۲	۱۱۳	۱۹۰	۱۱۳	۴۳۵
۲	۱۱۰	۱۱۱۱	۷۶	۵۱۵	۱۶۰	۵۰۲	۲۲۰	۷	۱۱۱۵	۱۸۱۳	۱۱۲	۱۹۰	۲۰۵	۲۲۰
۳	۲۵۱	۸۲۲	۳۸	۴۱۷	۱۵۳۲	۵۵۹	۳۲۷	۵۹	۱۱۳	۲۰۴۲	۸۷۴	۲۵۲	۵۱۴	۱۱۳
۴	۲۸۲	۱۲۳۲	۱۰۱	۳۱۰	۱۶۱۵	۹۲۹	۴۲۰	۱۳۹	۱۱۱۷	۲۹۸۰	۲۱۷	۴۱۷	۲۰۷	۳۳۰
۵	۴۲۲	۷۴۶	۲۰۹	۵۱	۲۲۲۰	۶۲۷	۲۵۸	۲۴۵	۲۲۷	۲۰۴۶	۹۷۳	۲۸۵	۸۱۷	۹۱۹
۶	۳۰۷	۱۱۳۳	۲۳۳	۲۲۰	۲۴۱۰	۶۷۳	۵۰۴	۹۹۳	۱۲۲۰	۲۴۱۳	۱۱۹	۵۸۷	۲۱۰	۳۳۱
۷	۴۹۷	۶۹۵	۳۸۱	۶۲۳	۲۸۷۵	۱۰۱۱	۳۳۹	۱۱۲۵	۳۳۹	۲۸۲۰	۲۳۲	۳۱۲	۲۲۱	۱۳۳۲
۸	۱۰۳۰	۱۱۴۴	۳۲۶	۵۲۰	۳۳۲۹	۱۰۱۴	۱۴۸۸	۱۲۰۲	۳۰۹۱	۳۲۱	۱۴۶۵	۳۱۲	۳۱۲	۵۱۲
۹	۱۴۱۶	۵۷۳	۵۹۴	۷۴۷	۱۴۶۷	۱۸۱۵	۲۴۱	۱۸۷۰	۴۱۵	۳۵۷۳	۵۲۷	۱۹۵۷	۵۴۱	۳۰۰
۱۰	۱۶۸۵	۱۲۵۵	۹۳۳	۷۴۰	۱۳۳۳	۲۲۹۱	۲۱۰	۶	۲۱۲۲	۲۸۹۹	۲۱۰۵	۱۱۷۲	۵۱۵	۵۲۵
۱۱	۲۱۸۷	۲۹۷۰	۱۳۴۵	۴۳۹	۲۹۱۲	۸۱۷	۷	۶۹۱	۱۴۹۷	۱۲۴۴	۸۴۹	۹۷۸	۵۱۱	۳۴۴
۱۲	۳۳۰	۱۱۶۶	۱۷۰۹	۴۷۰	۱۳۶۰	۱۴۴۲	۱۰۱۰	۱۸۸	۲۱۱۲	۲۸۹۶	۲۳۷	۱۱۲	۴۶۷	۱۶۶
۱۳	۱۰۲۱	۲۲۲	۱۱۴۴	۱۱۱۱	۳۵۵	۱۴۲۲	۳۰۰	۱۴	۲۲۲	۱۹۱۰	۵۵۰	۱۵۶	۱۱۲	۳۱۳
۱۴	۲۲۲	۱۷۰۷	۸۴	۹۵	۱۵۷۷	۵۲۶	۱۲۱	۱۲۴	۲۲۱۲	۱۸۹۶	۷۹	۲۲۸	۲۳۱	۲۱۶

نقشہ تعدیل منازل از حرف س تا غ

	س	ع	ف	ص	ق	ر	ش	ت	ث	خ	ذ	ض	ظ	غ
۱	۱۱۱۱	۲۲۴	۳۴۵	۵۴۱۶	۴۸۱	۱۰۱۶	۵۵۵	۲۷۴	۷۲	۱۵۷۳	۱۵۱	۲۴۳	۲۱۱۱	۳۳۲۰
۲	۸۴۲	۱۱۴	۷۳۱	۴۵۰	۳۷۹	۱۱۱۰	۱۰۱۶	۱۴۳	۱۱۱	۱۴۵۷	۱۴۹۵	۲۱۴	۲۱	۳۴۳۳
۳	۵۲۴	۱۱۱	۷۴۲	۴۰۷	۵۳۳	۱۰۸۲	۶۶۶	۲۵۷	۱۹۵	۱۵۴۷	۱۴۹۵	۵۲۹	۱۲۱۲	۳۴۶۹
۴	۲۲۷	۲۲۳	۵۶۵	۵۳۷	۱۴۸۱	۸۱۵	۱۱۰۷	۵۱۵	۱۱۱۳	۱۵۲۲	۱۶۲۵	۴۲۷	۱۲۹	۳۵۱۳
۵	۴۲۳	۵۱۶	۳۰۴	۸۸۳	۲۸۱	۱۰۹۱	۱۳۹۵	۲۹۸	۳۳	۱۵۲۲	۱۵۸۷	۹۲۳	۷۰۷	۳۹۲۵
۶	۱۱۱	۲۲۵	۲۱۱	۱۳۹۱	۴۰۰	۱۰۸۱	۱۰۰۱	۲۱۳۴	۲۰۲۴	۱۶۵۴	۱۷۰۴	۵۲۹	۷۰	۴۲۳۳
۷	۵۷۶	۱۱۳	۲۳۰	۱۷۹۵	۴۵۷	۱۱۲۵	۲۹۸	۱۱۱۱	۱۹۱۶	۹۰۹	۱۹۶۴	۱۲۱۲	۱۵۹	۴۷۰۷
۸	۲۴۷	۳۴۳	۷۲۵	۲۱۹۵	۴۵۷	۱۲۵۵	۱۷۰۰	۲۳۰	۲۰۱۲	۱۷۵۷	۲۲۴۹	۷۴۹	۱۱۲	۴۰۹۹
۹	۷۹۳	۳۴۰	۳۰۰	۳۹۲	۴۶۷	۱۵۲۹	۹۲۹	۱۱۷	۵۲۴	۲۷۸۵	۲۶۶۷	۱۱۳۱	۱۱۲۲	۳۲۴۹
۱۰	۲۳۰	۱۱۱۲	۳۷۰	۲۱۲	۱۱۷۹	۱۸۳۹	۱۰۷۰	۲۰۳	۱۰۱۹	۳۱۵۵	۲۵۸۵	۳۲۹۱	۱۱۱۱	۳۲۹۵
۱۱	۴۱۲	۴۶۰	۱۰۰	۳۲۴	۱۵۹۹	۱۲۱۷	۱۱۱۲	۲۶۷	۶۱	۲۵۱۴	۲۴۳۵	۲۲۴	۳۱۱۱	۲۳۲۴
۱۲	۵۷۱	۱۲۱۴	۳۵۰	۳۱۶	۲۰۵۸	۱۶۲۹	۱۱۶	۲۳۰	۷۳۴	۱۵۲۲	۱۵۲۵	۵۲۴	۱۲۱۲	۲۳۴۶ ۳۱۲۳
۱۳	۱۵۱	۲۰۱۰	۲۰۰	۳۴۵	۱۲۹۱	۲۰۱۶	۱۱۱۱	۳۲۹	۲۱۹	۱۴۸۰	۱۴۹۵	۱۳۱۳	۲۱۲۲	۳۱۲۲
۱۴	۵۱۴	۱۲۱۵	۹۱۵	۳۷۱	۱۳۱۲	۷۸	۱۱۲	۱۳۰۱	۳۱۵	۱۴۷۲	۱۴۴۹	۱۳۰۲	۲۱۱۱	۳۱۷۵

نقشه تعدیل طالع از حرف الف تا نون

	ا	ب	ج	د	ه	و	ز	ح	ط	ی	ک	ل	م	ن
۱	۱۴۹۹	۱۹۵۰	۱۴۰۲	۲۸۴	۳۳۳۹	۲۸۵	۱۱۱۱	۷۵	۵۲۲	۲۷۵	۱۵۱	۱۱۳	۱۷۸	۳۵۰
۲	۱۳۵۵	۱۸۸۵	۱۵۳۷	۳۸۹	۳۴۱۰	۲۸۸	۹۷	۵۵۵	۵۲۵	۴۲۸	۱۳۶	۵۸۵	۲۲۰	۲۳۲
۳	۱۵۱۵	۱۹۵۱	۱۴۹۷	۴۴۱	۳۲۷۵	۱۵۷	۹۹۷	۵۵	۵۲۱	۲۹۷	۱۷۶	۲۴۵	۲۴۸	۱۱۱۸
۴	۱۶۰۲	۱۸۸۵	۷۳۹	۷۳۹	۳۶۱۵	۲۷۱	۴۲	۶۸۲	۶۴۱	۵۲۷	۱۳۷	۴۶۴	۴۱۶	۱۱۷۲
۵	۱۶۶۸	۱۹۹۵	۲۲۲۹	۱۱۷	۳۹۵۱	۴۲۱	۵۱۱	۱۶۹	۶۲۵	۵۲۹	۱۵۷	۳۴۷	۲۸۲	۱۲۴۰
۶	۲۸۱۰	۲۲۲۵	۲۴۳۹	۵۲۱	۴۲۹۵	۲۷۵	۱۷۷	۷۲۱	۸۰۹	۹۳۱	۳۳۷	۴۵۲	۶۶۱	۱۳۷۲
۷	۲۹۰۹	۲۲۵۳	۲۸۵۱	۲۹۷	۴۸۱۱	۵۰۷	۶۱۰	۱۵	۹۵۱	۶۵۲	۴۹۳	۴۶۲	۱۰۵۹	۸۹۴
۸	۲۳۳	۲۳۰۵	۲۲۱۹	۱۱۱۱	۱۵۵	۹۴۱	۱۱	۸۴۱	۱۳۳۹	۲۹۸	۳۳۷	۸۱۳	۱۴۶۴	۸۱۵
۹	۲۸۱۷	۳۵۵۷	۱۳۵۶	۱۰۸۵	۳۱۸۰	۱۲۰۲	۵۰۹	۱۳	۱۷۶۷	۷۸۱	۶۰۷	۵۸۷	۱۸۷۰	۴۱۳
۱۰	۲۲۰۱	۲۸۵۵	۱۴۷۸	۱۸۴	۲۲۱۲	۱۸۲۱	۱۸	۹۱۱	۱۲۲۵	۳۲۱	۹۹۵	۲۲۲	۱۱۸۸	۶۳۲
۱۱	۲۴۲۵	۱۹۱۲	۱۲۴۸	۱۳۱۲	۳۱۸۰	۲۱۴۱	۴۲۰	۶۷	۱۴۵۲	۸۰۰	۱۴۵۹	۶۹۹	۲۵۶	۵۱۵
۱۲	۱۴۶۸	۱۸۰۹	۱۲۱۰	۲۲۷	۳۳۳۴	۱۰۲	۲۹	۱۰۲۰	۴۴۴	۵۵۵	۱۸۴۷	۵۲۴	۲۸۰	۴۰۸
۱۳	۱۴۸۱	۱۸۸۴	۱۲۹۶	۱۲۹۱	۳۳۳۸	۱۷۰	۱۱۱۱	۱۵	۵۲۶	۴۸۳	۱۰۹۶	۱۰۰۰	۱۴۸	۲۸۹
۱۴	۱۲۵۹	۱۷۹۰	۱۲۱۲	۲۷۵	۳۳۴۱	۲۷۰	۱۱۷	۱۱۱۷	۵۵۸	۷۴	۱۰۰	۸۷۷	۱۵۷	۱۲۶

نقشہ تعدیل طالع از حرف سؔ تا غینؔ

	س	ع	ف	ص	ق	ر	ش	ت	ث	خ	ذ	ض	ظ	غ
۱	۲۸۵	۱۲۲۴	۱۳۵۷	۷۷۸	۱۱۱۱	۱۱۷	۹۹۳	۱۳۷	۳	۸۸	۳۱	۶۰	۵۹	۳۲
۲	۴۴۷	۵۰۶	۱۲۸۵	۱۱۳۱	۱۱۹	۲۱۲۱	۱۱۳۲	۸۱۱۱	۸۶	۹	۵۸	۳۵	۳۰	۶۳۰
۳	۲۶۴	۵۲۰	۱۵۴۷	۱۵۲۵	۸۳۲	۱۲۱	۱۱۱۰	۹۹۱	۵	۸۴	۳۳	۵۶	۹۱	۳۸
۴	۴۵۱	۸۵۱	۷۴۰	۱۹۵۵	۲۲۱	۲۲۲۲	۱۳۷	۱۵۷	۸۲	۴۴۴	۵۴	۳۹	۲۶	۶۷
۵	۳۷۵	۱۲۵۵	۱۶۹۱	۱۳۴۸	۷۹۱	۲۴۳	۱۰۵۷	۷۷۱	۵۷	۸۰	۴۷	۵۲	۶۵	۲۴
۶	۴۱۲	۷۴۷۴	۱۶۶۷	۱۲۷۱	۲۰۲۶	۱۰۱۷	۱۳۹	۱۹۹	۷۸	۳۳	۵۰	۳۳	۲۲	۷۱
۷	۴۶۲	۲۰۹۰	۱۹۹۷	۲۸۶	۶۴۹	۱۹۲۷	۱۰۸۵	۵۵۱	۱۵	۷۶	۴۱	۴۶	۹۹	۳۰
۸	۵۲۱	۱۳۴۶	۲۲۷۲	۲۰۰	۱۴۵	۱۰۱۵	۱۶۵۶	۱۷۱	۷۴	۱۷	۴۶	۴۷	۱۸	۷۵
۹	۷۹۷	۲۲۶	۶۵۵	۳۰۰	۵۳۷	۱۴۷	۱۵۱۱	۲۷۱۱	۱۹	۷۲	۲۵	۴۴	۷۳	۱۶
۱۰	۱۶۹۵	۲۴۴	۲۲۹۱	۲۲۸	۲۴۷	۱۰۰۳	۱۸۵۷	۱۹۱	۲۳۴۰	۲۳	۴۲	۵۱	۱۴	۷۹
۱۱	۱۶۵۲	۴۲۲	۲۴۹۴	۳۹۹	۴۱۵	۲۴۹	۱۳۸۱	۱۲۱	۹۱	۳۱۴۳	۴۸	۱۴۰	۷۷	۸۲
۱۲	۲۰۱۴	۲۶۴	۱۴۷۵	۳۹۸	۱۵۹	۱۰۰۱	۲۸۲۹	۳۹۱	۶۶	۴۷	۳۱۶۴	۵۵	۸۱	۲۲
۱۳	۱۲۴۲	۴۴۵	۱۴۲۲	۴۴۰	۳۱۲	۱۲۹	۱۱۵۸	۲۱۱	۲۵	۶۴	۵۳	۱۲۱۵	۱۱	۸۷
۱۴	۳۶۹	۴۸۰	۱۴۸۲	۴۸۵	۱۱۰۳	۱۲۳۱	۱۲۳۱	۱۱۱۳	۴۲	۹	۴۴	۵۷	۱۶۹۷	۸

نقشهٔ تعدیل اسم از حرف الف تا نون

	ا	ب	ج	د	ه	و	ز	ح	ط	ی	ک	ل	م	ن
۱	۱۱۴۷	۲۲۵	۱۲۲۱	۱۶۳	۱۱۳۰	۱۱۳	۲۶۹	۵۲۸	۱۱۲۱	۱۹۱۸	۱۶۲	۷۲	۳۲۳۲	۴۷۲
۲	۱۲۹	۱۱۳۷	۳۲۳	۱۰۴۳	۱۱۵	۱۱۶	۱۴۷	۳۸۴	۳۴۲	۱۹۳۱	۸۹	۱۱۱۳	۱۴۶۵	۴۴۹
۳	۱۲۴۱	۱۳۱	۱۱۴۳	۱۰۱۴	۱۲۸۷	۱۴۳	۱۱۲۵	۱۲۸	۱۲۲۲	۱۹۷۳	۲۶۱	۹۴	۴۲۱	۵۷۸
۴	۱۲۵	۱۱۲۱	۱۱۹	۸۸۵	۱۴۵	۲۶۷	۲۵۹	۷۰۵	۸۳۳	۸۵	۱۱۵	۱۲۲۳	۱۶۴۷	۷۷۰
۵	۱۱۶۷	۱۳۳۱	۱۱۱۱	۱۱۲۷	۱۱۲۹	۱۵۷	۱۲۴۷	۵۸۲	۷۴۹	۲۲۰۳	۴۵۷	۸۷	۲۱۶۹	۱۱۱۷
۶	۱۲۳	۱۱۹۷	۱۳۹	۱۱۵۹	۱۵۲	۱۳۰۹	۱۶۱	۲۷۶	۸۱۵	۲۴۰۵	۶۲۵	۲۱۲۶	۲۴۲۱	۱۶۹
۷	۱۱۷۲	۱۴۱	۱۱۵۷	۱۲۷۱	۱۱۶۶	۱۶۵	۱۱۹۹	۶۷۴	۵۴۱	۲۷۸۱	۱۰۵۳	۱۳۰	۲۸۴۷	۳۰۱۱
۸	۱۴۷	۱۱۵۲	۱۳۹	۱۱۹۶	۱۹۶	۱۱۴۶	۱۸۹	۱۳۹۵	۴۱۲	۳۱۸۱	۱۴۱۷	۱۱۵۳	۱۴۳۶	۱۳۹۱
۹	۳۱۱۲	۱۴۹	۱۰۲۳	۱۵۶۸	۱۱۵۴	۱۸۷	۱۱۲۶	۱۷۹۵	۶۶۶	۳۵۲۱	۱۵۵۱	۱۴۰	۱۳۴	۴۱۳
۱۰	۱۵۱	۱۱۷۸	۳۱۵۲	۱۸۳۵	۱۸۱	۱۱۳۱	۲۸۵	۲۱۰۱	۳۲۹	۲۸۲۹	۱۱۰	۲۵۵	۱۳۲۰	۳۷۹
۱۱	۳۱۵۸	۲۷۲	۱۱۸۸	۲۳۲۱	۳۱۹۲	۱۰۸۱	۱۱۴	۴۴۳۷	۳۸۹	۱۸۳۵	۷	۱۵۰	۱۳۸۰	۳۳۲
۱۲	۲۵۵	۳۱۵۳	۱۸۳	۲۶۲۳	۱۹۴	۱۱۷۳	۳۲۶۶	۴۹۴	۲۷۲	۱۷۶۹	۲۵	۱۱۷۵	۱۳۵۶	۳۲۵۶
۱۳	۱۷۳	۷۷	۲۴۰	۲۰۸۰	۱۲۵۱	۲۰۰	۱۱۳۲	۵۱۰	۳۳۲۶	۱۸۴۰	۱۱۲	۱۵۴	۱۴۰۰	۱۴۲۱
۱۴	۱۷۹	۱۴۰	۱۹۶	۱۷۲۶	۱۱۱	۲۲۱	۳۰۶	۴۷۸	۱۱۵	۱۷۴۳	۳۳۰۱	۱۲۹۷	۱۴۲۹	۴۷۸

نقشه تعدیل اسم از حروف «س» تا «غ»

	س	ع	ف	ص	ق	ر	ش	ت	ث	خ	ذ	ض	ظ	غ
۱	۱۵۵۵	۱۱۲۷	۱۱۱۵	۱۱۱۳	۳۵۳	۷۳۷	۲	۱۲۷۳	۳۸	۱۱۳۹	۱۸	۱۱۳۵	۳۲	۱۱۱۷
۲	۳۴۵۳	۱۲۳۵	۱۱۲۵	۱۴۵	۱۱۱۵	۴۳۱	۱۱۹۵	۶	۱۱۶۱	۱۶	۱۱۴۱	۳۰	۱۱۳۳	۳۹
۳	۱۱۱۱	۱۱۳۱	۳۴۶۵	۱۱۲۹	۱۱۱۴	۱۵۵۸	۵۱۴	۱۱۹۳	۱۴	۱۱۶۹	۳۸	۱۱۴۳	۳۸	۱۱۳۱
۴	۱۲۳۴	۱۲۲۳	۱۲۳۵	۱۲۱۱	۳۶۱۵	۱۹۳۷	۱۲۱۹	۷۱۰	۱۱۹۱	۱۲۶	۱۲۶۸	۴۰	۱۱۳۵	۱۱۶۱
۵	۴۵۹	۱۲۳۹	۱۲۱۳	۱۲۴۱	۱۲۴۳	۱۲۵۷	۳۹۴۲	۱۲۱۷	۱۳۲۴	۱۱۸۹	۲۴۲	۱۱۶۴	۱۱۶۴	۱۱۳۴
۶	۱۲۳۷	۱۴۹۵	۳۸۵	۲۲۱۱	۱۲۴۳	۱۳۰	۱۲۳۷	۲۲	۴۳۶۸	۲۰۷۰	۱۱۲۷	۱۶۲	۱۱۶۳	۸۸
۷	۱۴۲۴	۲۲۵	۱۲۱۹	۲۲۵۱	۴۲۲	۲۶۸	۲۰	۱۲۳۵	۴۶	۱۲۱۳	۴۸۰۷	۱۱۸۵	۸۶	۱۱۹۱
۸	۱۱۶۲	۱۵۱۱	۱۱۵۷	۳۳۳	۱۱۵۳	۲۹۸	۹۰۷	۴۸	۱۲۳۳	۵۸	۱۲۱۱	۱۸۶۶	۵۱۹۹	۱۰۸
۹	۱۳۳۲	۱۱۶۳	۱۴۲۷	۱۵۹	۸۹۱	۴۳۷	۱۵۰	۱۳۵۹	۱۳۹۷	۱۲۳۱	۸۲	۱۲۰۹	۲۶۶۵	۱۱۸۱
۱۰	۱۱۸۱	۱۹۷۲	۱۱۶۰	۹۲۴	۱۲۶۱	۳۳۸	۱۲۶۱	۸۶۹	۱۲۴۷	۲۸۰	۱۶۰۵	۱۰۴	۱۲۰۷	۳۴۳۵
۱۱	۱۹۶۱	۱۹۷۲	۸۱۳	۱۲۶۹	۸۷۱	۴۶۷	۵۷	۱۲۵۷	۲۷۸	۱۴۳۲	۱۹۳	۱۲۳۷	۶۰۰۶	۱۳۰۵
۱۲	۱۱۸۴	۲۴۰۰	۱۱۷۹	۸۳۰	۱۱۷۱	۴۰۷	۱۲۶۶	۷۹	۱۲۵۵	۱۵۰	۱۲۴۳	۱۷۸۶	۱۳۲۴	۱۳۶
۱۳	۲۳۰۰	۱۲۸۶	۸۱۵	۱۱۷۰	۵۴۲	۴۰۵	۱۲۴	۱۲۶۳	۹	۱۲۵۳	۱۱۸	۱۲۴۱	۱۳۴	۱۱۰۴
۱۴	۲۹۰۹	۳۴۰۰	۱۱۸۸	۷۱۱۱	۱۱۷۳	۴۷۲	۱۹۶	۱۹۶	۱۲۹۵	۱۲۶	۱۲۵۹	۱۳۲	۱۲۲۹	۱۱۴۴

آپ اپنی جدول جفر جامع کو زیرِ غور رکھیں

آپ کی جدول جفر الجامع میں ۴۴ خانے ہیں۔ ہر خانے کے سامنے ان ۸ حروف کا میزان لکھ دیں۔

(دو) پھر اپنے سوال کے حرف ایّام کو ملاحظہ کریں۔ جدول (نقشہ) حرف ایّام میں اس حرف کی قیمت کو معلوم کریں۔

جفر الجامع کے خانہ کے میزان میں سے حرف کی قیمت کو تفریق کر دیں۔ (بڑے ہندسہ میں سے چھوٹے ہندسہ کو نفی کریں)

نفی کرنے کے بعد جو ہندسہ آئے۔ آپ ۴۴ خانہ والی جدول جفر الجامع میں حرف اوّل سے گنیں۔ جہاں یہ ہندسہ ختم ہو .... اُس حرف کو لکھ لیں۔ یہ حرف مستحصلہ ہے جو آپ کو حرف ایّام سے حاصل ہوا ہے۔

جس حرف پر گنتی ختم ہوئی ہے اُسے زیرِ غور رکھیں۔

اُس سے آگے والے خانہ کے حروف جفر جامع کا میزان حاصل کریں؛ اور اُس خانہ میں جو حروف ایّام کا ہو۔ نقشہ میں سے اس کی قیمت کو معلوم کریں اور اِسے جفر جامع کے میزان سے نفی کریں (بڑے عدد میں سے چھوٹے عدد کو نفی کریں) اور جس حرف پر پہلے عدد کی گنتی ختم ہوئی تھی۔ اس حرف سے گنتی شروع کریں۔ اور جہاں گنتی ختم ہو۔ یہ دوسرا حرف مستحصلہ ہوگا خانہ دوم کے حرف ایّام کا۔ اسی طرح تمام حروف ایام کا مستحصلہ لے لیں؛

اَوَر

اسی طرح سے حرف منزل کی قیمت نقشہ میں سے معلوم کریں۔ اور جفر جامع کے خانہ کے میزان سے اسے نفی کریں۔

حاصل نفی عدد کو ابتدائے جفر الجامع سے گنتی کریں۔

جہاں گنتی ختم ہو۔ وہ حرف مستحصلہ ہوگا۔ حرف منزلہ کا اور خانۂ اوّل کا۔

دوسرے خانہ میں ملاحظہ کریں۔ کہ حرف منزل کونسا ہے۔ جدول تعدیل منزل میں اس حرف کی قیمت معلوم کریں۔ اور جفر الجامع کے میزان میں اس حرف کی قیمت معلوم کریں۔ اور جفر الجامع کے میزان میں سے نفی کریں۔ اور جو عدد آئے۔ جہاں پہلے عدد کی گنتی ختم ہوئی تھی، اُسی حرف سے شمار کریں۔ جہاں عدد ختم ہو وہ دُوسرا مستحصلہ ہوگا حرف منزل کا۔ بعینہٖ حروف طالع اور حروف اسم کے اسی طرح مستحصلے لے لیں۔ یہ کل ۵۶ حروف آپ کو حاصل ہوں گے جن کو ترتیب دینے سے آپ ہی کے سوال کا جواب آپ کے سامنے ہوگا۔

فرضی مثال سے سمجھئے

مثلاً آپ کے پاس حرف اَیام خ ہے۔

حرف منزل غ حرف طالع ھؔ

اور حرف اسم مؔ ہے۔

تو آپ کی جفر الجامع بقاعدۂ اوّل یوں بنے گی۔

نمبر شمار	جفر الجامع	میزان	عدد ایام	تعدیل	حرف مستحصلہ	
١	خ غ ھ م خ غ ھ ن	٣٣٠٠	٣٣٢٤	٢٤	ص	٤
٢	خ غ ھ س خ غ ھ ع	٣٣٤٠	٣٢٤٧	٩٣	م	٣
٣	خ غ ھ ف خ غ ھ ص	٣٣٨٠	٣٤٥٧	٧٧	د	٢
٤	خ غ ھ ق خ غ ھ ر	٣٥١٠	٣٥٣٥	٢٥	ی	١
٥	خ غ ھ ش خ غ ھ ت	٣٩١٠	٣٩٦٩	٥٩	غ	٨
٦	خ غ ھ ث خ غ ھ خ	٤٢١٠	٤٤٠٥	٩٥	ر	٧
٧	خ غ ھ ذ خ غ ھ ض	٤٧١٠	٤٧١٩	٩	ح	٦
٨	خ غ ھ ظ خ غ ھ غ	٥١١٠	٥١٩١	٨١	ن	٥
٩	خ غ ھ ا خ غ ھ ب	٢٢١٣	٣٣١٠	٩٧	ی	١٢
١٠	خ غ ھ ج خ غ ھ د	٢٢١٧	٣١٧٩	٤١	ر	١١
١١	خ غ ھ ھ خ غ ھ و	٢٢٢١	٣١٧٢	٤٩	ن	١٠
١٢	خ غ ھ ز خ غ ھ ح	٢٢٢٥	٣١٦٤	٦١	ا	٩
١٣	خ غ ھ ط خ غ ھ ی	٢٢٢٩	٣٢٢٨	١	ا	١٤
١٤	خ غ ھ ک خ غ ھ ل	٢٢٦٠	٣٣٤٥	٨٥	ت	١٣

- ملاحظہ فرمائیں۔ جفر الجامع کے پہلے خانہ میں خ غ ھ م خ غ ھ ن حروف ہیں۔
- ابجد قمری سے جن کا مدخل کبیر (میزان اعداد) ٣٣٠٠ ہے۔
- ایام کا حرف خ ہے۔ نقشہ ایام میں خانہ اول میں حرف خ کے اعداد ٣٣٢٤ ہیں۔

• جدول میں ۴۲ عدد گنیں ۔ صؔ پر ۴۲ کی گنتی پوری ہوئی۔ صؔ اوّل مستحصلہ ایّام ہے

★ خانہ دوم جفرالجامع خ غ ھ س خ غ ھ ع حروف ہیں۔

★ ابجد قمری سے ان کا میزانِ اعداد ۳۳۴۰ ہے۔ نقشہ ایّام میں حرف ایام خ کے اعداد خانہ دوم میں ۳۲۴۷ ہیں۔

★ بڑے عدد میں سے چھوٹے کو نفی کریں —— باقی ۹۳

★ پہلا مستحصلہ صؔ ہے۔ صؔ سے ۹۳ عدد آگے گنیں۔ آخری حرف لؔ پر ۸۹ کی گنتی پوری ہوئی۔ اس لئے ابتدائے جدول سے باقی کے اعداد گنیں۔ مؔ کے حرف پر ۹۳ کی گنتی پوری ہوئی حرف خ خانہ دوم کا مستحصلہ مؔ ہوا۔

★ اسی حرفِ ایّام کا چوداں خانوں کا مستحصلہ لے لیں۔

★ اسی طرح حرف منازل کا چوداں خانوں کا مستحصلہ لے لیں۔

★ اسی طرح حرف طالع کا چوداں خانوں کا مستحصلہ لے لیں۔

★ اسی طرح حرف اسم کا چوداں خانوں کا مستحصلہ لے لیں۔

★ یہ کل ۵۶ حروف آپ کے پاس ہو گئے۔ جو آپ کے سوال کا کافی اور شافی جواب ہوں گے

★ ان کو ترتیب دیں — **ترتیب کا طریقہ یہ ہے :-**

★ نقشہ کے آخر میں میں نے ترتیب حروف کے ہندسے لکھ دیئے ہیں۔

★ پہلے خانہ ۴ کا حروف ایّام پھر خانہ چار کا حرف منزل پھر خانہ چار کا حرف طالع پھر خانہ چار کا حرف اسم۔

★ اسی طرح خانہ سوم کے حروف کو اس کے آگے لکھ دیں۔

★ اسی طرح خانہ دوم کے حروف کو اس کے آگے لکھ دیں۔

★ اسی طرح خانہ اوّل کے حروف کو اس کے آگے لکھ دیں۔

پھر خانہ جات ۸ – ۷ – ۶ – ۵ – ۱۲ – ۱۱ – ۱۰ – ۹ – ۱۲ – ۱۳
کے حروف لکھیں۔

(اب ۵۶ حروف کو ترکیب بالا ایک سطر میں لکھیں) آپ کے سوال کا صحیح جواب ہو گا۔

انتباہ :

علمائے متقدمین نے اس قاعدہ کو عربی زبان میں ڈھالا ہے۔ اس کا جواب ہمیشہ عربی زبان میں نکلتا ہے۔ مگر سو فی صد درست جواب اردو اور فارسی زبان میں جواب حاصل کرنے کے قواعد وضع کرنے کے لئے ان پر غور و خوض درکار ہے۔

✳ اب ایک مثال
بزبانِ عربی ملاحظہ فرمائیے :

سوال

(جَفّار عبّاسؔ شادالکیلانی بن سیّدہ
.........بی بی یسأل هل عبدالوهاب
جادله نصیب فی علم الجفر والزایرجة
علی أیدینا ام لا)

* مدخل کبیر ۲۶۷۹
* تاریخ سوال ۵ رمضان المبارک حرف ه
* منزل اکلیل ———— حرف ف
* برج در ثور ———— حرف ن
* مدخل کبیر ۲۶۷۹ ÷ ۲۸ باقی ۱۹ حرف ق

امہات

ه ف ن ث

تکسیر لطریق ثانی وق ه ک

جفرالجامع کا خانہ اوّل ه ف ن ق وق ه ک

شمار	جفر الجامع	اعداد جفر جامع	اعداد ایام	تعدیل	اعداد منزل	تعدیل	اعداد طالع	تعدیل	اعداد اسم	تعدیل	مستحصله ایام	مستحصله منزل	مستحصله طالع	مستحصله اسم	
[illegible]	ھ ف ن ق و ق ھ ک	۳۶۶	۳۳۷	۲۹	۳۴۵	۲۱	۳۵۰	۱۶	۳۵۳	۱۳	ب	ا	ل	ی	۴
[illegible]	و ص س ر . ی ک و ل	۴۲۲	۴۵۱	۲۹	۴۵۰	۲۸	۴۴۷	۲۵	۴۳۱	۹	ل	و	ھ	ا	۳
[illegible]	ز ق ع ش ا ل ی م	۵۵۸	۵۲۵	۳۳	۵۳۳	۲۵	۵۲۰	۳۸	۵۱۴	۴۴	ع	ب	د	ا	۲
[illegible]	ح ر ن ت ب م ا ن	۷۸۱	۸۱۴	۳۳	۸۱۵	۳۴	۷۴۰	۴۱	۷۱۰	۷۱	و	ص	و	ل	۱
[illegible]	ط ش ص ث ت ن ب ھ	۱۳۵۶	۱۳۵۱	۵	۱۳۹۵	۳۹	۱۳۴۸	۸	۱۳۲۴	۳۲	ی	ا	د	ج	۸
[illegible]	ی ت ق خ ش و ت و	۲۰۲۱	۲۰۲۲	۳	۲۱۳۴	۱۱۳	۲۰۲۶	۵	۲۰۷۰	۴۹	و	ا	ل	ذ	۷
[illegible]	ک ث ر ذ ج ھ ش ی	۱۹۳۹	۱۹۳۷	۲	۱۹۱۶	۲۳	۱۹۲۷	۱۲	۱۹۳۶	۳	ل	ج	ف	د	۶
[illegible]	ل خ ش ص ج ی ج ا	۱۷۵۲	۱۷۴۸	۴	۱۷۵۷	۵	۱۷۵۶	۴	۱۸۲۶	۷۴	ع	ل	م	ا	۵
[illegible]	م ذ ت ظ خ ا ح ب	۱۹۵۱	۲۶۷۶	۲۵	۲۶۶۷	۱۶	۲۷۱۱	۶	۲۶۶۵	۱۴	ق	ب	ع	د	۱۲
[illegible]	ن ض ش غ د ب خ ت	۳۳۵۶	۳۳۳۳	۲۳	۳۲۹۱	۶۵	۳۳۴۰	۱۶	۳۳۳۵	۷۹	م	م	ع	ق	۱۱
[illegible]	س ظ خ ا ذ ت د ش	۳۱۶۵	۳۱۰۴	۶۱	۳۱۱۱	۵۴	۳۱۴۳	۲۲	۳۱۵۸	۷	ی	د	ی	ک	۱۰
[illegible]	ع غ ذ ب ر ش ذ ج	۳۱۷۵	۳۱۶۸	۷	۳۱۲۳	۵۲	۳۱۶۴	۱۱	۳۱۵۳	۲۲	ع	ل	ی	ا	۹
[illegible]	ف ا ض ج ز ج ر ح	۱۱۰۲	۱۱۱۴	۱۲	۱۰۲۱	۸۱	۱۲۱۵	۱۱۳	۱۱۷۵	۷۳	م	ج	ی	م	۱۴
[illegible]	ص ب ظ د س ح ز خ	۱۶۷۱	۱۷۰۶	۳۵	۱۷۰۷	۳۶	۱۴۹۷	۲۶	۱۲۷۶	۵۵	ا	ع	و	ا	۱۳

ترتیب :

وص ول	ع ب د	ال	وھ اب	ال ی	ع ل م	ال
وصول	عبد	ال	وہاب	إلی	علم	ال

ج ف ر	وال ز ی ا ر ج	ع ل ی	ای دی ک م
جفر	والیزارج	علی	ایدیکم

م ح ق ق	ب ع د	ا ع وا م	ج ی م
محقق	بعد	اعوام	جیم

جواب : وصول عبد الوھاب إلیٰ علم الجفر والسیزارج علی ایدیکم محقق بعد اعوام جیم ـ اَللّٰھُمَّ صَلِّ عَلیٰ مُحَمَّدٍ وَّ آلِ مُحَمَّدْ !!

یہ قاعدہ عربی زبان میں جواب دیتا ہے۔ کیونکہ اس کے اصول عربی میں ڈھلے ہوتے ہیں۔

اگر آپ اُردو یا فارسی میں جواب حاصل کرنے پر بضد ہوں۔ تو آپ سطر جواب کے ہم مرتبہ حروف سے بدل کر جواب پیدا کر سکتے ہیں۔

حرُوفِ ہم مرتبہ کی فہرستِ پیشِ خدمت ہے:

ا ی ق غ ہم مرتبہ ہیں

ب ک ر ″

ج ل ش ″

د م ت ″

ہ ن ث ″

و س خ ″

ز ع ذ ″

ح ف ض ″

ط ص ظ ″

آپ کے حاصلہ حروف مثلاً یہ ہیں:

ج ی ت ر ا ش ی ھ ا

تو ذرا تدبر فرمائیے۔ جواب صاف نظر آ جائے گا۔

ج ل ش ہم مرتبہ ہیں

ا ی ف غ ہم مرتبہ ہیں۔ ہم نے ان میں سے ا کو لیا۔

دم تے ہم مرتبہ ہیں۔ ہم نے ان میں سے د کو لیا۔

اِسی طرح ہم مرتبہ حُرف سے جواب حاصل کریں۔

جواب نکلے گا

ش ا د — ک ی ل ا ن ی

شاد — گیلانی

عربی زبان میں جواب آئے تو صاف ستھرا آتا ہے۔ کسی حرف کو بدلنے کی ضرورت نہیں ہوتی۔ اُردو تو ایک لشکری زبان ہے۔ چوں چوں کا مربّہ ہے علم جفر تو ہے ہی عربی زبان میں۔ ویسے اسی طرح ہم مرتبہ حروف سے بدلنے پر اُردو۔ فارسی۔ ہندی۔ بنگالی۔ سندھی تمام زبانوں میں جواب نکلتا ہے۔

مگر شرط یہ ہے کہ جس زبان میں جواب نکالنے کی ضرورت ہو حرف اسم اسی زبان سے حاصل کیا جائے۔

یعنی

سوال اسی زبان میں کیا جائے۔

وَمَا عَلَيْنَا اِلَّا الْبَلَاغُ

ارادت مند

شاد گیلانی

شورکوٹ شہر